

รายงานการถอดบทเรียนการดำเนินงานหรือแนวปฏิบัติที่ดี
ของภาคีเครือข่าย ศูนย์อนามัยที่ ๗ อุบลราชธานี
เรื่อง การดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ
กรณี ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านอวอย ตำบลโสน อำเภอูขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

๑. ชื่อโครงการ จัดทำโครงการถอดชุดความรู้ ต้นแบบศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ สู่ภาคีเครือข่าย ศูนย์อนามัยที่ ๗ อุบลราชธานี ประจำปี ๒๕๕๘

๒. เป้าหมาย ๒๕ คน

๓. กลุ่มเป้าหมาย ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาศูนย์เด็กเล็กวัดบ้านอวอย ให้เป็นศูนย์พัฒนาเด็กเล็กดีเด่น ระดับเขต

๔. วันเดือนปีที่ถอดบทเรียน วันที่ ๖ พฤษภาคม และ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๘

๕. สถานที่ ห้องประชุม ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านอวอย ตำบลโสน อำเภอูขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ

๖. จำนวนกลุ่มเป้าหมายที่เข้าร่วม ๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐

๗. งบประมาณ จากศูนย์อนามัยที่ ๗ อุบลราชธานี จำนวน ๑๐,๔๐๐ บาท

๘. รายชื่อผู้ร่วมถอดบทเรียน

ลำดับ	ชื่อ	ตำแหน่ง	หน่วยงาน
๑	นายแสงจันทร์ เทศขันธุ์	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล	อบต.โสน
๒	นายบุญลัด ดวงอินทร์	รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล	อบต.โสน
๓	จำเอยสมพร สำเอยพ้อคำ	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล	อบต.โสน
๓	นางสาวปริยา กุมริจิตร์	ผอ.กองการศึกษาฯ	อบต.โสน
๔	นางนงนภัส เข้มมั่ง	ครูผู้ดูแลเด็ก	ศพด.วัดบ้านอวอย
๕	นายดอน มะนุ	ครูชำนาญการพิเศษ	รร.วัดบ้านอวอย
๖	นายยุทธชัย ต้นเกตุ	ผอ.รพ.สต.บ้านอวอย	รพ.สต.บ้านอวอย
๗.	นางสุชาดา รัศมี	เจ้าพนักงานสาธารณสุข	รพ.สต.บ้านอวอย
๘	นางสาวอนัญญา พันธทอง	เจ้าพนักงานสาธารณสุข	รพ.สต.บ้านอวอย
๙	นางสุบิน บุญขาว	ผู้ปกครองนักเรียน	บ้านอวอย
๑๐	นางสมพาน ผิวละออง	ปราชญ์ชาวบ้าน	บ้านอวอย

๙. รายชื่อทีมงานถอดบทเรียน

ลำดับ	ชื่อ	ตำแหน่ง	ปฏิบัติหน้าที่
๑	นางสาวไผดา วิรัชมี	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คุณอำนวย
๒	นายศตวรรษ ศรีพรหม	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	คุณลิขิต (กระดาน)
๓	นางสาวนิตยา พรรณภาพ	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คุณลิขิต (คอมฯ)

๑๐. รายชื่อผู้อำนวยการกระบวนการ

ลำดับ	ชื่อ	ตำแหน่ง	ปฏิบัติหน้าที่
๑	นางภัทรภร เอี่ยมอุตมะ	นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการพิเศษ	คุณเอื้อ
๒	นางกัญญานันท์ สีสันต์	พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ	คุณประสาน
๓	นางอัญชลี มูลจัต	บรรณารักษ์	ลงทะเบียน
๔	นางสาวลัดดา ไบดำ	นักประชาสัมพันธ์	ช่างภาพ/พิธีกร
๕	นายเสกสรร ไชยอาษา	พนักงานขับรถ	

๑๑. วัตถุประสงค์ของการถอดบทเรียน

- เพื่อถอดชุดความรู้ ต้นแบบการดำเนินงานศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ สู่ภาคีเครือข่ายของศูนย์อนามัยที่ ๗ อุบลราชธานี
- เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ จากการถอดชุดความรู้ สู่ภาคีเครือข่าย ศูนย์อนามัยที่ ๗ อุบลราชธานี

๑๒. บทสรุปการถอดบทเรียนและการรวบรวมองค์ความรู้

จุดเริ่มต้นของการพัฒนา

- เริ่มมาจากวัดกับชาวบ้าน โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชน
- เข้ารับคำปรึกษาจากกรมการศาสนา ในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ถูกต้อง
- ใช้ทรัพยากรที่มีในชุมชน เช่น อาคารสถานที่ และทรัพยากรในการเรียนการสอนจากวัดในชุมชน
- สร้างการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่าย บูรณาการร่วมกันระหว่างภาคี
- จัดให้มีกิจกรรมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภาคีเพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่องทั้งระบบ
- มีการวางแผนการดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการประชุมหารือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในชุมชน เพื่อร่วมกันตัดสินใจกำหนดทิศทางของชุมชน
- วางเป้าหมายการทำงานให้เป็นโอกาสในการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ไม่หวังผลรางวัลจากการประกวด เพราะประกวดได้รางวัลแล้วอาจยกเลิกหรือไม่เกิดความยั่งยืน
- แสวงหาแหล่งทุนอื่น ๆ ในชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาในส่วนที่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงานเพิ่มเติม รองงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงอย่างเดียวไม่ได้ เนื่องจากมีงบประมาณสนับสนุนจำกัด
- ผู้นำสูงสุดขององค์กรมีวิสัยทัศน์ สนับสนุนให้ชุมชนเกิดการประกวด มองการประกวดเป็นโอกาสของการพัฒนา เนื่องจากสามารถนำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการมาแก้ไขปัญหาให้ตรงตามเกณฑ์การพัฒนาต่าง ๆ
- ผู้นำให้ความสำคัญกับคนทำงาน และให้บุคลากรมีส่วนร่วมกับการดำเนินงานทุกขั้นตอนเพื่อให้ทราบทิศทางการพัฒนาร่วมกัน
- ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มีบทบาทในการรับผิดชอบดูแลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความรับผิดชอบทั้งสิ้น ๘ แห่ง ต้องมีทักษะในการวางแผนกลยุทธ์ และสื่อสารให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนมองการพัฒนาเป็นความท้าทายและมีจุดหมายปลายทางร่วมกัน
- ผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือทุกโอกาส ประสานความร่วมมือกับลูกบ้านที่อยู่ในความดูแล เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม
- ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกด้าน ทั้งที่โรงเรียนและที่บ้านเพื่อให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
- ผู้นำชุมชนมีความเป็นกันเอง เข้าถึงง่าย สัมพันธภาพดี มีใจรักการพัฒนา

- บูรณาการการพัฒนากับกิจกรรมการพัฒนาอื่น ๆ ในชุมชน
 - พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและความพร้อมรองรับการพัฒนา
- ดึงเอาศักยภาพผู้ที่มีความพร้อมในชุมชน มีจิตอาสา มีความเสียสละมาสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาการศึกษา
- แปลงวิกฤตให้เป็นโอกาสในการพัฒนา นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการในส่วนที่ยังบกพร่อง มาปรับปรุงแก้ไขและเติมเต็มการพัฒนา
- มีการทบทวนตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนา และทบทวนตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- ขยายผลการพัฒนาไปสู่เครือข่ายอื่น
- แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนในพื้นที่ และมอบบทบาทการเป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้รับช่วงการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
- บูรณาการ การทำงานร่วมกับภาคีที่มีความเข้มแข็งในชุมชน เช่น ครูที่มีประสบการณ์ในพื้นที่ มาให้การสนับสนุนวิชาการด้านการศึกษาดำเนินการตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา

๑๓. แนวปฏิบัติที่ดี ที่ได้จากการถอดบทเรียน (Best Practice)

- เริ่มต้นการพัฒนาจากสิ่งที่ย่อยไปหายาก เริ่มจากสิ่งที่พัฒนาได้ทันที ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณ อาศัยพลังกายพลังใจจากชุมชน
 - พัฒนาตามความพร้อมของพื้นที่ เริ่มต้นการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อมในการต่อยอดการพัฒนาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานเพื่อเป็นต้นแบบให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบ ยึดถือตามแนวทางปฏิบัติและขยายผลต่อยอดการพัฒนาไปสู่ระดับสูงขึ้น
 - พัฒนาตามบริบทความพร้อมของชุมชน ดึงจุดแข็งของชุมชนมาเป็นโอกาสในการพัฒนา
 - แสวงหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนการพัฒนาจากแหล่งทุนภายนอกชุมชน เช่น บุคคล นิติบุคคล ห้างร้าน
 - แสวงหาความร่วมมือจากหน่วยงานวิชาการในพื้นที่ เช่น รพ.สต. เพื่อพัฒนาให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
 - มอบบทบาทให้หน่วยงานวิชาการในพื้นที่ เช่น รพ.สต. เป็นพี่เลี้ยงในการการให้ข้อเสนอแนะการพัฒนาให้ผ่านเกณฑ์ตัวชี้วัดด้านการส่งเสริมสุขภาพและการจัดการสิ่งแวดล้อม
 - มอบบทบาทให้พระ เป็นผู้พัฒนาเด็กในด้านคุณธรรม จริยธรรม
 - เลือกใช้ทรัพยากรบุคคลในชุมชนให้เหมาะสมกับงาน เช่น เจ้าอาวาสจบปริญญาโท ทางบริหาร การศึกษา มีกำลังทรัพย์ มีทรัพยากรในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมการศึกษา รวมทั้งเป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชน มอบบทบาทให้ท่านเป็นประธานคณะกรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- โดยตำแหน่ง
 - นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เด็กได้ซึมซับวิถีชุมชน
 - ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วิถีชุมชน เช่น เรียนรู้วิถีเกษตรในชุมชน การทำอาหารพื้นบ้าน ฯ
 - ขอรับคำแนะนำจากครูผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
 - รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองและชุมชน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ได้รับความศรัทธาและไว้วางใจจากชุมชน
 - ผู้นำสูงสุดต้องวางเป้าหมายการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มาก่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ

๑๔. ปัจจัยแห่งความสำเร็จตามหัวข้อที่แลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Key Success Factor:KSF)

- นายกองคํการบริหารส่วนตำบลให้ความสำคัญ สนับสนุนทรัพยากร และกำกับติดตามด้วยตนเอง
 - ผู้อำนวยการกองการศึกษาตอบสนองนโยบายผู้บริหารและทำงานอย่างจริงจัง
- ภาคิเครือข่ายในชุมชนเข้มแข็ง มีส่วนร่วมในการดำเนินงานทุกขั้นตอน
- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
 - ครูผู้ดูแลเด็กรักในอาชีพ มีเป้าหมายในการทำงานชัดเจน คือมุ่งมั่นพัฒนาทรัพยากรบุคคลในชุมชน โดยให้ความหมายเด็กที่อยู่ในความรับผิดชอบเปรียบเป็นเมล็ดพันธ์หรือต้นกล้าชีวิต ที่ต้องเติบโตอย่างมีคุณภาพมั่นคง
- ชุมชนมีค่านิยมร่วม เรื่อง “การเสียสละ” ร่วมแรงร่วมใจ ทั้งกำลังกายและกำลังทรัพย์ โดยมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับบุตรหลานในชุมชน
- จุดแข็งของชุมชน คือ “ค่านิยมทุกคนในชุมชน แข่งกันทำความดี” ยกย่องคนทำความดี มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม

๑๕. ปัญหาอุปสรรคจากการจัดกิจกรรม

- ขาดอุปกรณ์ในการบันทึกเสียง ทำให้เก็บประเด็นสำคัญได้ไม่ครบถ้วน
- กล้องบันทึกภาพมีความละเอียดต่ำ และมีเมมโมรี่ต่ำ ทำให้ไม่สามารถบันทึกภาพต่อเนื่องได้ ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการจัดทำสารคดีสั้น เพื่อเผยแพร่สู่ภาคีเครือข่าย
- ไม่สามารถจัดกิจกรรมได้เต็มรูปแบบตามกระบวนการถอดชุดความรู้ เนื่องจากงบประมาณมีจำกัด

๑๖. ภาพกิจกรรม

ถอดบทเรียนศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านอวอย ดำเนินงานอย่างไรให้เป็นศูนย์เด็กเล็กคุณภาพ
สู่ภาคีเครือข่าย ศูนย์อนามัยที่ 7 อุบลราชธานี ประจำปี 2558

วันพุธที่ 6 พฤษภาคม 2558

ห้องประชุมศูนย์พัฒนาเด็กเล็กวัดบ้านอวอย

ตำบลโสน อำเภอูขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ เวลา 09.00-16.00 น.

นางสาวไยดา วิรศมี (ปฏิบัติหน้าที่คุณอำนวย)

นายศตวรรษ ศรีพรหม (ปฏิบัติหน้าที่คุณลิขิต)

ผู้เล่า (คุณกิจ)	เรื่องเล่า/ประสบการณ์	สกัดความรู้
นายบุญลัด ดวงอินทร์ รองนายก อบต.	ศพด.วัดบ้านอวอย เริ่มก่อตั้งเมื่อปี 34 – 35 โดยวัดร่วมกับชาวบ้าน ในปี 2539 ถ่ายโอนให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลโสน เป็นผู้ดูแลบริหารจัดการ มีผู้อำนวยการกองการศึกษาศาสนาและวัฒนธรรมเป็นผู้รับผิดชอบขับเคลื่อนงานต่อเนื่อง โดยอาศัยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชน	-จุดเริ่มต้นของการพัฒนาเริ่มมาจากวัดกับชาวบ้าน โดยการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในชุมชน
นางสมพาน ผิวละออง ปราชญ์	ในระยะเริ่มต้นได้รับคำแนะนำจากกรมการศาสนา ใช้อาคารสถานที่และทรัพยากรของวัด ซึ่งใช้ศาลาวัดเป็นอาคารเรียน สำหรับครูผู้ดูแลเด็กเป็นจิตอาสา ไม่มีเงินเดือน ภายใต้อำนาจทุกคนในชุมชนแข่งกันทำความดี “เด็กมีผู้ดูแล ผู้ปกครองได้ทำงาน” ในช่วงเริ่มต้นต้องสร้างความเชื่อถือให้ผู้ปกครอง จนได้รับความไว้วางใจส่งบุตรหลานเข้ามารับการพัฒนาเพิ่มขึ้น	-ระยะเริ่มต้นเข้ารับคำปรึกษาจากกรมการศาสนา ในการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ถูกต้อง -ใช้อาคารสถานที่ และทรัพยากรในการเรียนการสอนจากวัดในชุมชน -จุดแข็งของชุมชน คือ “ค่านิยมทุกคนในชุมชน แข่งกันทำความดี” ยกย่องคนทำความดี มีความเสียสละเพื่อส่วนรวม -ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กต้องสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองและชุมชน
นายแสงจันทร์ เทศขันธุ์ นายก อบต.	ต่อยอดการพัฒนาจากกิจกรรมการพัฒนาอื่น ๆ เช่นการประกวดหมู่บ้าน ข้อดีของการประกวดคือได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการในส่วนที่ทำได้ดี และส่วนที่ยังบกพร่อง ให้เติมเต็มส่วนขาดของชุมชน มีการต่อยอดการพัฒนาไปสู่หมู่บ้านใกล้เคียง มีการขยายสาขาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กพร้อมกับการสร้างศรัทธาจากผู้ปกครอง โดยมีจุดแข็งที่ผู้นำเข้มแข็ง มีการกระตุ้น และสร้างการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่อง ได้ใจผู้ปกครอง	-บูรณาการการพัฒนาจากกิจกรรมการพัฒนาอื่น ๆ ในชุมชน -แปลงวิกฤตให้เป็นโอกาสในการพัฒนา นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการในส่วนที่ยังบกพร่อง มาปรับปรุงแก้ไขและเติมเต็มการพัฒนา -ขยายผลการพัฒนาไปสู่

ผู้เล่า (คุณกิจ)	เรื่องเล่า/ประสบการณ์	สกัดความรู้
		เครือข่ายอื่น
น.ส.ปรียา กุมริจิตร์ ผอ.กองการศึกษาฯ	ปี 2549 รับนโยบายต่อและร่วมขับเคลื่อนการ ถ่ายโอน ว่างกลยุทธ์ในการถ่ายโอน ในระยะ เริ่มต้นต้องสร้างศรัทธาและความรู้ความเข้าใจต่อ ชุมชนและวัดถึงประโยชน์ที่จะได้รับการถ่าย โอน มอบบทบาทให้เจ้าอาวาสเป็นประธานคณะ กรรมการบริหารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เนื่องจาก เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้ง เป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชน มี ทรัพยากรพร้อมในการสนับสนุนการพัฒนา ทั้งนี้ เนื่องจากเจ้าอาวาสมีความรู้และประสบการณ์ ทางด้านการบริหารการศึกษา จึงได้วางรากฐาน การจัดการเรียนการสอนให้ได้มาตรฐานด้วย โดย มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทั้ง ในสังกัดเดียวกันรวมทั้งพื้นที่ อื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง จากการวิเคราะห์ชุมชน พบว่า ชุมชนมีความ พร้อม แต่ขาดเป้าหมายและทิศทาง ไม่รู้บทบาท ขาดความมั่นใจ จึงได้วางกลยุทธ์ในการส่งเสริม ความรู้ความเข้าใจในบทบาทและเสริมความรู้ ความเข้าใจในการเกณฑ์มาตรฐาน ให้มองเห็น ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับชุมชน อนาคตของบุตร หลาน ทั้งนี้ มีการเชิญหน่วยงานภาคีอื่น ๆ มาให้ ความรู้เฉพาะด้าน เช่น สำนักงาน สาธารณสุข จังหวัด มาให้ความรู้เกี่ยวกับเรื่องการดูแล สุขภาพและส่งเสริมพัฒนาการ	-เลือกใช้ทรัพยากรบุคคลใน ชุมชนให้เหมาะสมกับงาน เช่น เจ้าอาวาสจบปริญญาโท ทาง บริหารการศึกษา มีกำลังทรัพย์ มีทรัพยากรในการสนับสนุนการ จัดกิจกรรมการศึกษา รวมทั้ง เป็นศูนย์รวมจิตใจของชุมชน มอบบทบาทให้ท่านเป็น ประธานคณะกรรมการบริหาร ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยตำแหน่ง -ผู้อำนวยการกองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม มี บทบาทในการรับผิดชอบดูแล ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในความ รับผิดชอบทั้งสิ้น 8 แห่ง ต้องมี ทักษะในการวางแผนกลยุทธ์ และสื่อสารให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทุกภาคส่วนมองการพัฒนาเป็น ความท้าทายและมีจุดหมาย ปลายทางร่วมกัน -ต้องสร้างการมีส่วนร่วมของ ภาคีเครือข่าย บูรณาการ ร่วมกันระหว่างภาคี -ต้องจัดให้มีกิจกรรมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างภาคี เพื่อให้เกิดการพัฒนาต่อเนื่อง ทั้งระบบ
นายแสงจันทร์ เทศขันธ นายก	สนับสนุนให้เกิดการประกวด เนื่องจากการ ประกวดทำให้เรารู้ถึงพัฒนาการของชุมชน ได้ ตรวจสอบตนเองเอง จากคำแนะนำของ คณะกรรมการ และชุมชนได้นำจุดพร่องมาแก้ไข ปรับปรุงให้บรรลุเป้าหมายสูงขึ้น การประกวด การประเมิน การนิเทศทุกครั้งเน้นให้เจ้าหน้าที่ผู้ มีส่วนเกี่ยวข้องกับการดำเนินงานเรื่องนั้น ๆ ต้อง เข้าร่วมรับฟังทุกคน เพื่อให้ทุกคนทราบทิศ ความก้าวหน้าและทราบทิศทางการดำเนินงาน	-ผู้นำสูงสุดขององค์กรต้องมี วิสัยทัศน์ สนับสนุนให้ชุมชน เกิดการประกวด มองการ ประกวดเป็นโอกาสของการ พัฒนา เนื่องจากสามารถนำ ข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการ มาแก้ไขปัญหาให้ตรงตามเกณฑ์ การพัฒนาต่าง ๆ -ผู้นำต้องให้ความสำคัญกับ

ผู้เล่า (คุณกิจ)	เรื่องเล่า/ประสบการณ์	สกัดความรู้
	ร่วมกัน สำหรับพี่เลี้ยงในพื้นที่มีโรงพยาบาลส่งเสริม สุขภาพตำบล ให้คำแนะนำการพัฒนาให้เป็นไป ตามมาตรฐาน	คนทำงาน ต้องให้บุคลากรมี ส่วนร่วมกับการดำเนินงานทุก ขั้นตอนเพื่อให้ทราบทิศทางการ พัฒนาร่วมกัน
น.ส.ปรียา กุมรีจิตร ผอ.กองการศึกษาฯ	- ก่อนการเขาประกวดทุกครั้ง จะต้องมีการประชุมหารือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เช่น รพ.สต. ,นายก, ปลัด, ผู้นำชุมชน - มีการศึกษาทบทวนเกณฑ์มาตรฐานของกรมวิชาการต่าง ๆ - วางเป้าหมายของการประกวดในด้าน การต่อยอดการพัฒนา จากการแนะนำของคณะกรรมการ ไม่หวังผลรางวัลจากการประกวด	-ต้องมีการวางแผนการดำเนินงานทุกขั้นตอน มีการประชุมหารือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนในชุมชน เพื่อร่วมกันตัดสินใจกำหนดทิศทางการพัฒนาของชุมชน -ต้องมีการทบทวนตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานการพัฒนา และทบทวนตนเองตามเกณฑ์มาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง -ต้องวางแผนการทำงานให้เป็นโอกาสในการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน ไม่หวังผลรางวัลจากการประกวดเพราะประกวดได้รางวัลแล้วอาจยกเลิกหรือไม่เกิดความยั่งยืน
นายบุญลัด ดวงอินทร์ รองนายก อบต	ชุมชนมีความศรัทธาเรื่องการพัฒนาเป็นทุนเดิม ส่งผลให้การระดมทุนในการพัฒนาเป็นไปได้ง่าย เช่น ทุนจากชุมชน การทอดผ้าป่า ทุนจากวัด และทุนจากองค์การบริหารส่วนตำบล มีการทำความเข้าใจกับชุมชน เพื่อเติมเต็มส่วนขาดของการพัฒนา โดยการร่วมแรงร่วมใจลงมือปฏิบัติ	-ต้องแสวงหาแหล่งทุนอื่น ๆ ในชุมชนเพื่อนำมาพัฒนาในส่วนที่ต้องใช้งบประมาณในการดำเนินงานเพิ่มเติม รวบรวมงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลเพียงอย่างเดียวไม่ได้เนื่องจากมีงบประมาณสนับสนุนจำกัด
น.ส.ปรียา กุมรีจิตร ผอ.กองการศึกษาฯ	ต่อยอดการพัฒนาโดยการเติมเต็มจุดบกพร่องของการพัฒนา โดยพิจารณาตามความพร้อมและใช้เกณฑ์มาตรฐานเป็นตัวกำกับ ร่วมกันวิเคราะห์และวางแผนทำให้ดีกว่าเกณฑ์ มีการจัดลำดับความสำคัญของปัญหา เริ่มจากสิ่งที่สามารถทำได้ทันทีโดยไม่ต้องใช้งบประมาณ ทรัพยากรได้จากชุมชน วัด อาคารสถานที่ อาศัยงบประมาณจาก อบต.อย่างเดียวไม่ได้ อบต.สนับสนุนงบประมาณเพียงบางส่วนในการพัฒนาทางด้านกายภาพ เช่น สภาพแวดล้อม ความสะอาด สะอาดและปลอดภัย รวมทั้งสนามเด็กเล่น มีการพัฒนา	-พัฒนาตามความพร้อมของพื้นที่ เริ่มต้นการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีความพร้อมในการต่อยอดการพัฒนาไปสู่เกณฑ์มาตรฐานเพื่อเป็นต้นแบบให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอื่นที่อยู่ในความรับผิดชอบยึดถือตามแนวทางปฏิบัติและขยายผลต่อยอดการพัฒนาไปสู่ระดับสูงขึ้น -เริ่มต้นการพัฒนาจากสิ่งที่ย่าง

ผู้เล่า (คุณกิจ)	เรื่องเล่า/ประสบการณ์	สกัดความรู้
	ศักยภาพบุคลากรโดยการเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ เสริมแรงสร้างพลัง พัฒนาตนเอง ด้านการศึกษา เพื่อความก้าวหน้า โดยศึกษาเพิ่มเติมระดับปริญญาด้านปฐมวัย มีการจัดหาสวัสดิการแก่ครูเพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีความมั่นคงในการดำรงชีพ	ไปหายาก เริ่มจากสิ่งที่พัฒนาได้ทันที ไม่จำเป็นต้องใช้งบประมาณ อาศัยพลังกายพลังใจจากชุมชน -พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและมีความพร้อมรองรับการพัฒนา
นางสุบิน บุญขาว ผปค.นร.	จากการเป็นจิตอาสาในชุมชน ได้ร่วมลงแรงในการก่อสร้าง โดยใช้พลังกายพลังใจช่วยเหลือ เช่น สาธิตการประกอบอาหารให้เด็กได้เรียนรู้ และเล่านิทานให้เด็กฟัง	-ดึงเอาศักยภาพผู้ที่มีความพร้อมในชุมชน มีจิตอาสา มีความเสียสละมาสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมพัฒนาการศึกษา
นายดอน มะนุ ครูประถม	ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่วมคิดร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ให้เสนอแนะในการจัดสภาพแวดล้อม โดยการบูรณาการร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เหมือนครอบครัวเดียวกัน ช่วยระดมทุนในการพัฒนารวมทั้งสนับสนุนวิชาการการจัดการเรียนการสอน ให้ได้มาตรฐาน ด้านการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแนะนำการประสานความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย	-บูรณาการ การทำงานร่วมกับภาคีที่มีความเข้มแข็งในชุมชน เช่น ครูที่มีประสบการณ์ในพื้นที่ มาให้การสนับสนุนวิชาการด้านการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา -แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับโรงเรียนในพื้นที่ และมอบบทบาทการเป็นพี่เลี้ยง เพื่อให้รับช่วงการพัฒนาเด็กอย่างต่อเนื่อง
นางนงนภัส เข้มกั้ง ครูผู้ดูแลเด็ก	ได้รับคำแนะนำจากครูโรงเรียนบ้านอวอยด้านมาตรฐานการศึกษา ความเป็นมืออาชีพด้านการจัดการศึกษา	-ขอรับคำแนะนำจากครูผู้เชี่ยวชาญทางด้านการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
น.ส.ปรียา กุมาริจิตร ผอ.กองการศึกษาฯ	พัฒนาเต็มเต็มจุดบกพร่องจากเสียงสะท้อนของชุมชน พัฒนาทุกรายละเอียดทั้งด้านคุณธรรม จริยธรรม การรักษานโยบายระเบียบประเพณี เช่น วัฒนธรรมการไหว้	-รับฟังข้อเสนอแนะจากผู้ปกครองและชุมชน เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาให้ได้รับความศรัทธาและไว้วางใจจากชุมชน
ผู้ใหญ่บ้าน	สร้างการมีส่วนร่วมจากชุมชน เมื่อได้รับการประสานขอความร่วมมือจากศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ดำเนินการประสานกับลูกบ้าน ในด้านกำลังทรัพย์ กำลังกาย ในการช่วยพัฒนาโดยมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิดแก่ชุมชน ทั้งนี้ชุมชนมีจุดแข็งที่เป็นค่านิยมของชุมชนคือ “เรื่องการเสียสละ”	-ผู้นำชุมชนให้ความร่วมมือทุกโอกาส ประสานความร่วมมือกับลูกบ้านที่อยู่ในความดูแล เพื่อให้การสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม -ชุมชนมีค่านิยมร่วมเรื่อง “การเสียสละ” ร่วมแรงร่วมใจ ทั้งกำลังกายและกำลังทรัพย์ โดยมองเห็นประโยชน์ที่จะเกิด

ผู้เล่า (คุณกิจ)	เรื่องเล่า/ประสบการณ์	สกัดความรู้
		ขึ้นกับบุตรหลานในชุมชน
นายบุญลัด ดวงอินทร์ รองนายก อบต.	มองการพัฒนาคนสำคัญกว่าการพัฒนาเศรษฐกิจ ทุกคนในชุมชนมองเห็นประโยชน์ของส่วนรวม	-ผู้นำสูงสุดต้องวางเป้าหมาย การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ มา ก่อนการพัฒนาเศรษฐกิจ
นางสุบิน บุญขาว ผปค.นร.	ช่วยเหลือกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตาม กำลังความสามารถอย่างเต็มที่ เนื่องจากมองเห็น ประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับบุตรหลานในชุมชนอย่าง ชัดเจน	-ผู้ปกครองให้ความร่วมมือกับ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกด้าน ทั้งที่ โรงเรียนและที่บ้านเพื่อให้เด็ก ได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
ผญบ.	ผู้นำในชุมชนส่วนใหญ่มีความเป็นกันเองเข้าถึง ง่าย สัมพันธภาพดี สามารถปรึกษาได้ทุกเรื่อง สนับสนุนกิจกรรมการพัฒนาด้านทักษะการ ประกอบอาชีพ โดยแบ่งวิถีชุมชน	-ผู้นำชุมชนต้องมีความเป็น กันเอง เข้าถึงง่าย สัมพันธภาพ ดี มีใจรักการพัฒนา
นางสมพาน ผิวละออง ปราชญ์	ใช้ภูมิปัญญาชาวบ้านในการพัฒนาการเรียนรู้ของ เด็ก โดยการลงมือปฏิบัติ	-นำภูมิปัญญาชาวบ้านมาเป็น ส่วนหนึ่งของกิจกรรมการเรียน การสอน เพื่อให้เด็กได้ซึมซับวิถี ชุมชน
น.ส.ปรียา กุมรีจิตร ผอ.กองการศึกษาฯ	พัฒนาจากพื้นฐานตามบริบทของชุมชน ใช้จุด แข็งของชุมชนให้ได้สัมผัสได้เรียนรู้จากปราชญ์ ชุมชน เน้นหลักสูตรชุมชน ปลูกฝังประสบการณ์ ชุมชน ผู้ปกครองมีส่วนร่วมกับการ เรียนรู้ เพื่อให้ทราบพัฒนาการของลูก	-พัฒนาตามบริบทความพร้อม ของชุมชน ดึงจุดแข็งของชุมชน มาเป็นโอกาสในการพัฒนา -ให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ชุมชน เช่น เรียนรู้วิถีเกษตรใน ชุมชน การทำอาหารพื้นบ้าน ฯ
นางสุชาดา รัตมี รพ.สต.	จากการประสานการทำงานร่วมกัน พบว่าครูเป็น ภาคีเครือข่ายที่เข้มแข็งมาก มีความพร้อมมี ศักยภาพในการพัฒนาเด็ก ร่วมวิเคราะห์ข้อมูลกับ ศพด.ให้ผ่านเกณฑ์ มาตรฐานรายตัวชี้วัด สนับสนุนวิชาการด้านการ ส่งเสริมสุขภาพ และการจัดการสิ่งแวดล้อมให้ถูก สุขลักษณะ ให้ความร่วมมือกับ ศพด.ทุกครั้ง	-แสวงหาความร่วมมือจาก หน่วยงานวิชาการในพื้นที่ เช่น รพ.สต.เพื่อพัฒนาให้บรรลุ เป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐาน การพัฒนาศูนย์เด็กเล็ก
น.ส. อนุรักษ์ พันธุ์ทอง รพ.สต.	ทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยง จากการประเมินศูนย์เด็ก เล็กในพื้นที่รับผิดชอบพบศักยภาพของแต่ศูนย์ไม่ เท่ากัน จึงมีการปรึกษาครูผู้ดูแลเด็กให้ต่อยอด การพัฒนาจากพื้นที่ ที่มีความพร้อม จัดอบรม ฟื้นฟูศักยภาพในการดูแลพัฒนาการ ให้ความรู้ คำแนะนำ	-มอบบทบาทให้หน่วยงาน วิชาการในพื้นที่ เช่น รพ.สต. เป็นพี่เลี้ยงในการการให้ ข้อเสนอแนะการพัฒนาให้ผ่าน เกณฑ์ตัวชี้วัดด้านการส่งเสริม สุขภาพและการจัดการ สิ่งแวดล้อม
น.ส.ปรียา กุมรีจิตร	มีเครือข่ายเพื่อการระดมทุนในการพัฒนาจาก	-แสวงหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุน

ผู้เล่า (คุณกิจ)	เรื่องเล่า/ประสบการณ์	สกัดความรู้
ผอ.กองการศึกษาฯ	บุคคล นิติบุคคล มีการตั้งศักยภาพบุคคลในพื้นที่มาร่วมบริหารจัดการ เช่น พระมีบทบาทในการเสริมเรื่องคุณธรรม จริยธรรม การฝึกสมาธิ การจัดอบรมเด็ก เป็นทุนตั้งต้นในการพัฒนา	การพัฒนาจากแหล่งทุน ภายนอกชุมชน เช่น บุคคล นิติบุคคล ห้างร้าน -มอบบทบาทให้พระ เป็นผู้พัฒนาเด็กในด้านคุณธรรม จริยธรรม
นายดอน มะนุ ครู สพลฐ	<u>ผลของการพัฒนา</u> เสียงตอบรับจากชุมชนผู้ปกครอง ความเป็นรูปธรรม เห็นความเปลี่ยนแปลงชัดเจน ได้รับ ความไว้วางใจจากผู้ปกครองในการส่งบุตรหลาน เข้ารับการพัฒนาเพื่อเตรียมความพร้อมจากศูนย์	
นางนงนภัส เข้มแข็ง	เด็กกล้าแสดงออก กล้าถาม พูดคุยทักทาย มีความรับผิดชอบหน้าที่ มีความตรงต่อเวลา	
ผญบ.	ด้านร่างกาย การแต่งกาย การดูแลสุขภาพ ความมีระเบียบ	
สุชาดา รพ.สต.	กิริยา มารยาท การสวัสดี ทักทาย	
นายบุญลัด ดวงอินทร์ รองนายก อบต.	มีผู้ดูแลและสร้างวินัยให้เด็กในชุมชน ได้ต้นกล้าที่ดีก่อนส่งต่อให้ระดับสูงขึ้น	
นายแสงจันทร์ เทศขันธุ์ นายก อบต.	ชุมชน คณะกรรมการดำเนินงานเข้มแข็งได้รับการชื่นชมจากหน่วยงานอื่น ๆ ทั้งนี้ทุกศูนย์มีการพัฒนาให้ได้มาตรฐานเหมือนกัน	
นายบุญลัด ดวงอินทร์ รองนายก อบต.	ได้รับประสบการณ์จากการประกวด นำข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการไปพัฒนาต่อยอด	
นายแสงจันทร์ เทศขันธุ์ นายก	มีแนวคิดในการป้องกันเด็กจมน้ำ จะตั้งบในการสร้างสระว่ายน้ำให้เด็กได้สัมผัส เพื่อให้มีทักษะในการเอาตัวรอด	
นางสุบิน บุญขาว ผปค.นร.	ได้รับประโยชน์จากการพัฒนากล้าพูดกล้าแสดงความคิดเห็น	
น.ส.ปรียา กุมาโรจิต ผอ.กองการศึกษาฯ	ครูเกิดความภูมิใจ มีความมั่นใจ มีการเรียนรู้และพัฒนา ทำงานได้ทั้งเชิงรุก เชิงรับ มีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างภาคีเครือข่าย ได้เครือข่ายที่เข้มแข็ง ทุกคนมองเห็นจุดหมายปลายทางร่วมกัน เกิดความสำเร็จและภาคภูมิใจร่วมกัน รู้จักการจัดการมากขึ้น มีการบูรณาการ การพัฒนา ระหว่างเกณฑ์มาตรฐานต่าง ๆ มองเห็นมาตรฐานการพัฒนาซึ่งเกิดประโยชน์กับเด็กโดยตรง ชุมชนเกิดการตื่นตัวมากขึ้น	
	กิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาเด็ก	

ผู้เล่า (คุณกิจ)	เรื่องเล่า/ประสบการณ์	สกัดความรู้
	- ดื่มนม - เข้าแถว สวดมนต์ ไหว้พระ - กิจกรรมสร้างสรรค์ ปั่นดินน้ำมัน - เกมสี่ปั่นบ้าน สนามเด็กเล่น - ล้างมือ ทานอาหารกลางวัน แปลงฟัน - ล้างหน้า ประแป้ง เข้านอน - กิจกรรมเข้าจังหวะ การรำไทย - กิจกรรมศึกษา - กิจกรรมคุณธรรม จริยธรรม ถวาย - อาหารเพลทุกวันอังคาร - เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติ การแสดงบทบาทสมมติ - ศึกษาภูมิปัญญาท้องถิ่น วิถีชุมชน - ทักษะความพร้อมด้านภาษา - ทักษะการเป็นผู้นำ ผู้ตาม - ระเบียบวินัย ดนตรี กีฬา <u>การต่อยอดการพัฒนา</u> - พัฒนาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน - พัฒนาผู้ปกครองไปพร้อมกับการพัฒนาเด็ก - ลดช่องว่างระหว่างชุมชน ครู ผู้ปกครองเด็ก - พัฒนาเข้าสู่อาเซียน อนุรักษ์ภาษาถิ่น - ควบคู่กับการพัฒนาทักษะภาษาอาเซียน - รักษามาตรฐานการพัฒนาเพื่อให้เกิดความยั่งยืน	

ศตวรรษ ศรีพรหม

งานจัดการความรู้ ฯ

กลุ่มจัดการความรู้และการศึกษาด้านสุขภาพ ศูนย์อนามัยที่ 7 อุบลราชธานี

ผู้รวบรวมประเด็นการถอดบทเรียน